

Эрүүл мэндийн сайдын ^{өөрийн} оны
дугаар сарын ⁶ өдрийн ¹⁴ тоот
тушаалын хоёрдугаар хавсралт

НЭГ. РАШААН СУВИЛАЛД ЭМЧЛЭХ, СУВИЛАХ ӨВЧНИЙ ЖАГСААЛТ

№	Олон улсын ангиллын код	Өвчний нэр	Сувилалд эмчлэх өвчиний үе шат, онцлог
Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин			
1	I 09 I 05 I 06	Хэрлэгийн гаралтай зүрхний архаг өвчнүүд	<p>a/ Анхдагч болон дахих эндокардит, миокардитын хурц, хурцавтар үзэс 6-8 сараас доошгүй хугацаа өнгөрсөн, хэрлэгийн идэвхжилгүй, цусны эргэлтийн дутмагшил I үзэс хэтрээгүй, зүрхний хэм алдагдлын хүнд хэлбэргүй</p> <p>b/ Хос болон гол судасны хавхлагийн гажиг компенсацийн шатанд, хэрэх өвчиний идэвхжилгүй, цусны эргэлтийн дутмагшил I үзэс хэтрээгүй, хэм алдагдалгүй</p>
2	I 41	Зүрхний булчингийн үрэвслэл (миокардит)	Зүрхний булчингийн халдварт, харшлын гаралтай үрэвслээр өвдсөнөөс хойш 6-8 сарын дараа, цусны эргэлтийн дутмагшил I үзэс хэтрээгүй, зүрхний хэм, дамжуулах чадвар алдагдаагүй
3	I 42	Зүрхний булчингийн эмгэг (кардиомиопати)	Цусны эргэлтийн дутмагшил I үзэс хэтрээгүй, зүрхний хэм, дамжуулах чадвар алдагдаагүй
4	I 20	Зүрхний бах (стенокарди)	<p>a/ Дахилт цөөнтэй, хүчдлийн зэрэг /фк/ I-II , цусны эргэлтийн дутмагшил I үзэс хэтрээгүй, зүрхний хэм алдагдлын хүнд хэлбэргүй , артерийн даралт ихсэх өвчин I-II шатнаас хэтрээгүй</p>
5	I 25	Зүрхний архаг ишеми	Зүрхний булчингийн шигдээсээр өвдсөнөөс 1 жилээс доошгүй хугацаа өнгөрсөн, тогтвортой ачааллын стенокарди I-II у. а. б-ээс хэтрээгүй цусны эргэлтийн дутмагшил I үзэс хэтрээгүй, зүрхний хэм, дамжуулалт алдагдаагүй, артерийн даралт ихдэх өвчин II шатнаас доош
6	I 10	Артерийн даралт ихдэх өвчин	<p>a/ Артерийн даралт ихдэх өвчин I-II шат: тархи, зүрх, бөөрний судас илт хатууран өөрчлөгдөөгүй, зүрхний хэм, дамжуулалт алдагдаагүй, цусны эргэлтийн дутмагшил I үзэс хэтрээгүй</p>

			б/ Зүрхний (хурмал) дутмагшилгүй в/ Бөөрний дутмагшилгүй
7	I 97	Зүрхний мэс ажилбарын дараах үе	Зүрхний мэс засал ажилбараас 6-8 сар өнгөрсөн, цусны эргэлтийн дутмагшил I үеэс хэтрээгүй, хэрх өвчний идэвхжилгүй болон идэвхжил I үеэс хэтрээгүй
8	I 95	Артерийн даралт багадах	Хүндрэлгүй
9	F 45	Сэтгэлийн болон мэдрэлийн шалтгаант биеийн эмгэг	Зүрх судасны үйл ажиллагааны хямралаар илрэх
10	I 70.2	Атеросклероз	Мечдийн артерийн атеросклероз, цусны эргэлтийн өөрчлөлтийн компенсаци, субкомпенсацийн шат
11	I 73	Захын артери судасны үрэвсэл	Хүндрэлгүй, эдгэрэлтийн шат
12	I 80.0	Доод мөчний өнгөц судасны флебит ба тромбофлебит	Хүндрэлгүй, эдгэрэлтийн шат
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин			
1	G 51	Нүүрний мэдрэлийн эмгэг	Хурц үеэс 1,5 сараас дээш хугацаа өнгөрсөн
2	G 54-59	Мэдрэлийн ёзоор, сүлжээ, захын мэдрэлийн эмгэг	a) Мэдрэлийн ёзоор, сүлжээ, захын мэдрэлийн эмгэгийн архаг хэлбэр, бүрэн бус намжмал үе б) Мэдрэлийн ёзоор сүлжээний дарагдал: мэс заслын эмчилгээ шаардагдахгүй, архаг явцтай, хөдөлгөөн болон аарцгийн эрхтнүүдийн үйл ажиллагаа алдагдаагүй хэлбэр
3	G 60-64	Полиневропати ба захын мэдрэлийн тогтолцооны бусад эмгэг	Янз бурийн шалтгаант полинейропати эмгэгийн архаг хэлбэр, бүрэн бус намжмал үе
4	I 60-63	Тархины цус харвалт, шигдээс	Цус харvasan болон тархины шигдээсийн дараа 6 сараас доошгүй хугацаа өнгөрсөн, сэтгэц хэвийн, бие даах чадвартай, артерийн даралт тогтвортой байгаа
5	I 69	Тархины судасны өвчний үлдэц	Цус харvasan болон тархины шигдээсийн дараа 1жилээс доошгүй хугацаа өнгөрсөн, артерийн

			даралт тогтвортой, бусад хүндрэлгүй, сэтгэц хэвийн, өөртэй үйлчлэх чадвар сэргж буй үе
6	G 45	Тархины цусны эргэлтийн түр зуурын хямрал	Тархины цусны эргэлтийн түр зуурын хямралын дараа 3-4 сарын хугацаа өнгөрсөн
7	S 06	Гавал, тархины гэмтэл	Далд гэмтэл авснаас 4 сар, ил гэмтлийн дараа 4-6 сар өнгөрсөн сэтгэцийн өөрчлөлтгүй, уналтгүй, тархины болон артерийн даралт ихсээгүй
8	S 14 S 24 S 34	Нугас, мэдрэлийн гэмтэл	Хөнгөн хэлбэрийн тетра, пара, монопарезтай, өөртөө үйлчлэх чадвар сэргж байгаа болон аарцгийн эрхтний үйл ажиллагаа алдагдаагүй
9	G 43	Мигрень	Хүндрэлгүй
10	G 04 G 05	Энцефалит Миелит	Өвчлөөд 4 сараас доошгүй хугацаа өнгөрсөн, өөртөө үйлчлэх чадвар алдагдаагүй
11	A 80	Полиомиелит	Өвчлөөд 3 сараас доошгүй хугацаа өнгөрсөн өөртөө үйлчлэх чадвар алдагдаагүй
12	G 97.8	Мэдрэлийн мэс заслын дараахь үеийн эмгэг	a/ Нугасанд мэс засал хийлгээнээс 4 сараас доошгүй хугацаа өнгөрсөн аарцгийн эрхтний үйл ажиллагаа алдагдаагүй, өөртөө үйлчлэх чадвартай b/ Захын мэдрэлийн судалд хийсэн мэс ажилбарын дараахь сэргэх үе
13	G 90	Вегетатив мэдрэлийн эмгэг	Вегетативны полиневрит, солярит, ганглионитын хурц үе өнгөрсний дараа
14	F40-48	Мэдрэл сульдал	Сэтгэцийн эмгэг илрээгүй
15	Z 73.0	Хэт ядрах	

Хоол боловсруулах эрхтний өвчин

1	K 20	Улаан хоолойн үрэвсэл	Улаан хоолойн архаг үрэвсэл, хурц бус үе
2	K21	Ходоод-улаан хоолойн сэргүү Улаан хоолойн шархлаа	Хөнгөн болон дунд зэргийн, сэдрэлийн бус үе
3	K22	Улаан хоолойн шархлаа	Шархлааны идэвхжилгүй, болон намжмал үе, хүндрэлгүй хэлбэр
4	K25 K26 K28	Ходоод, дээд, елэн гэдэсний шархлаа	Ходоод, дээд, өлөн гэдэсний шархлааны идэвхжилт буурсан болон намжмал үе, үйл ажиллагааны алдагдалгүй, цус алдалт бусад хүндрэл илрээгүй

5	K 29.3-29.9	Ходоод, дээд гэдэсний үрэвсэл	Архаг үрэвслийн сэдрэлийн бус үе, хүндрэлгүй хэлбэр
6	K58 K59	Нарийн бүдүүн гэдэсний эмгэг	a/ Нарийн бүдүүн гэдэсний сүрьеэ, шархлаа, шимэгчийн бус гаралтай архаг үрэвсэл, сэдрэлийн бус үе b/ Гэдэсний үйл ажиллагааны хямрал /дискиnez/
7	K66	Хэвллийн наалдац	Хэвллийн хөндийн хагалгаа, үрэвслийн дараа үүссэн наалдац
8	K80 K81 K83	Цөсний хүүдий, цөсний сувгийн эмгэг	a/ Цөсний хүүдий, цөсний замын архаг үрэвсэл, сэдрэлийн бус үе b/ Цөсний хүүдийн үйл ажиллагааны алдагдал v/ Цөсний чулуушралын мэс заслын эмчилгээ шаардлагагүй хэлбэр
9	K-73	Элэгний архаг үрэвсэл	a/ Элэгний үрэвслийн идэвхжилгүй буюу идэвхжил буурсан үе
10	K-86	Нойр булчирхайн архаг үрэвсэл	a/ Нойр булчирхайн архаг үрэвслийн хөнгөн, дунд хэлбэр, сэдрэлийн бус үе
11	K-91	Хоол боловсруулах эрхтний мэс заслын дараахь үе	a/ Ходоод дээд гэдэсний шархлаанд мэс засал хийлгэснээс 2 сараас доошгүй хугацаа өнгөрсөн, шарх бүрэн здгэрсэн үе b/ Цөсний замд мэс засал хийлгэснээс 3 сараас доошгүй хугацаа өнгөрсөн, шарх бүрэн здгэрсэн, мэс заслын дараахь хам шинжийн илрэлтэй
Амьсгалын тогтолцооны өвчин			
1	J12- 18	Уushiгны үрэвсэл	a/ Архаг хэлбэр, сэдрэлийн бус үе, амьсгал, зүрхний дутлын I үеэс дээшгүй
2	J 41-42 J44	Гуурсан хоолойн үрэвсэл	a/ Архаг хэлбэр, сэдрэлийн бус үе
3	J 45	Гуурсан хоолойн багтраа	a/ Багтрааны сэдрэлийн давтамж цөөн, амьсгалын дутагдал II шатнаас доош b/ Багтрааны намжмал үед амьсгал зүрхний дутмагшил II үе шатнаас хэтрээгүй
4	J 47	Бронхо эктази	Хөнгөн хэлбэр, амьсгал зүрхний дутмагшил I үе шатнаас хэтрээгүй
5	J 60-64	Уushiг тоосжих өвчин	Амьсгал, зүрхний дутмагшил I шатнаас хэтрээгүй
6	J68.0	Химиийн бодис хий утаяа, уур амьсгалаас үүсэх бронхит, пневмони	Архаг хэлбэр, намжмал үе

7	J 94	Уушигны гялтан хальсны үрэвсэл	Хуурай ба шүүдэст үрэвслийн дараах намжмал үе, наалдац үүссэн тохиолдол
Шээс, бэлгийн эрхтний өвчин			
1	N 03 N 04 N 05	Беөрний архаг нефритийн хам шинж, Түүдгэнцрийн архаг үрэвсэл	a/Arxag гломерулонефрит, беөрний үйл ажиллагаа хадгалагдсан эсвэл бага зэрэг буурсан, arterийн даралт хэт ихсээгүй б/ Сүрьеэз, чихрийн шижингийн бус гаралтай нефроз хам шинж: беөрний үйл ажиллагаа хадгалагдсан эсвэл бага зэрэг буурсан, илэрхий гипопротейнемигүй болон протейнуригүй, анемигүй, хавагналт багатай, arterийн даралт хэт ихсээгүй /180/100 мм муб-аас ихгүй/
2	N 11 N 12	Сувгандцын завсрын эдийн архаг нефрит	a/ Пиелит, пиелонефритийн хурц үеэс 3 сар өнгөрсөн б/ Arxag пиелит, пиелонефритийн бүрэн бус намжмал болон намжмал үе: arterийн даралт хэт ихдээгүй, беөрний дутагдлын шинж илрээгүй
3	N30	Цистит	Arxag хэлбэр, бүрэн бус, бүрэн намжмал үе
4	N41	Түрүү булчирхайн үрэвсэл	Arxag хэлбэр, бүрэн бус, бүрэн намжмал үе
5	N70 N71	Өндгөвч, умайн архаг үрэвсэл	Arxag үрэвслийн бүрэн бус, бүрэн намжмал үе
6	N 95	Цэвэршиг үеийн хямрал	Хөнгөн, дунд явцтай
7	N 97	Эмэгтэйн үргүйдэл	Аарцгийн эрхтний үрэвсэлт өвчин, умайн дутуу хөгжлийн улмаас үүссэн үргүйдэл
8	N 99 N 39	Шээс, бэлгэсийн эрхтний мэс заслын дараах үе	Умай, өндгөвч, дайвар, түрүү булчирхайн мэс засал хийснээс 2 сараас доошгүй хугацаа өнгөрсөн, нэвчдэс, наалдац үүссэн
Яс булчин, үе, холбогч эдийн өвчин			
1	M 02 M 05-08 M 13	Үений эмгэг /артрит, артропати/	a/ Сүрьеэгээс бусад халдварын шалтгаант үений урвалжит артропати эмгэгийн намжмал болон бүрэн бус намжмал үе б/ Хэрх төст үений үрэвслийн намжмал үе үений хөдөлгөөний хязгаарлалт II зэргээс хэтрээгүй в/ Бусад шалтгаант үений үрэвсэл: үрэвслийн намжмал, бүрэн бус намжмал

2	M 15-19	Артроз	а/Үрэвсэл хавсраагүй б/Хөдөлгөөний хэт хязгаарлалт үүсээгүй, хүндрэлгүй
3	M 42	Нурууны остеохондроз	Хүндрэлгүй
4	M 45 M 47	Спондилопати	а/ Спондилит: намжмал болон, бүрэн бус намжмал үе, бие даасан хөдөлгөөн алдагдаагүй б/ Спондилез:хөдөлгөөний хэт хязгаарлалт үүсээгүй
5	M54	Дорсальги /нуруу өвдех/	Хурцавтар, архаг хэлбэр, мэс засал эмчилгээ заалтгүй
6	M 60,61 M 65 M 75-79	Зеэлэн эдийн эмгэг	Миозит, периартрит, синовит, бурсит тендинитийн архаг хэлбэр бүрэн, бүрэн бус намжмал үе
7	M 84	Ясны хугарал	Бороожилт, яскайлт удааширсан
8	M 86	Ясны үрэвсэл	Сүрьеэгийн бус гаралтай, мэс засал, эмчилгээ шаардлагагүй, архаг хэлбэр
Арьсны өвчин			
1	L 20- L 30	Нейродермит	Архаг хэлбэр
2	L 28.2	Намарс	Архаг хэлбэр
3	L 40	Хайрст үлд	Энгийн тархмал болон хязгаарлагдмал, артропати хавсарсан
4	L 43	Хавтгай ширшил үлд	Архаг хэлбэр
5	L 50	Чонон хөрвөс	
6	L 70	Батга	Архаг хэлбэр
7	L 94	Склеродерми	
Дотоод шүүрэл, бодисын солилцооны өвчин			
1	E 66	Таргалалт	Дотоод шүүрлийн бус гаралтай
2	E 10 E 11	Чихрийн шижин	Хөнгөн дунд хэлбэр

**ХОЁР. РАШААН СУВИЛЛЫН КЛИНИК ТАСАГТ
ЭМЧЛЭХ ӨВЧНИЙ ЖАГСААЛТ**

№	Олон улсын ангиллын код	Өвчний нэр	Сувилалд эмчлэх өвчний үе шат онцлог
1	I 21	Зүрхний булчингийн шигдээс	a/ Өвчин хурц үедээ хүндрээгүй анхдагч ба дахисан жижиг голомтот шигдээсээр өвчилснэөөс хойш 1 сарын дараа б/ Анхдагч ба дахисан том голомтот шигдээсийн хурц үе өнгөрснөөс хойш 1,5-2 сарын дараа в/ Зүрхний булчингийн шигдээс өвчний эдгэрэх шат: титэм судасны архаг дутмагшилтай, цусны эргэлтийн дутмагшил II A үеэс хэтрээгүй, arterийн даралт ихдэх өвчин I-II шатанд байх, зүрхний хэм, дамжуулах чадвар алдагдлын хүнд хэлбэргүй байх
2	I 97	Зүрхний мэс ажилбарын дараахь үе	a/ Мэс ажилбарын дараа 1-6 сар өнгөрсөн, хэрэх өвчний идэвхжилгүй, цусны эргэлтийн дутмагшил II A үеэс хэтрээгүй
3	G 45	Тархины цусны эргэлтийн түр зуурын хямрал	Тархины цусны эргэлтийн түр зуурын хямралын дараахь үе
4	I 60 I 61 I 63	Тархины цус харвалт, шигдээс	Цус харвасан болон тархины шигдээсийн дараа 1,5-2 сараас доошгүй хугацаа өнгөрсөн, arterийн даралт тогтвортой, бусад хүндрэлгүй, сэтгэц хэвийн, өөртэй үйлчлэх чадвар сэргэж буй үе
5	G 97	Мэдрэлийн мэс ажилбарын дараахь үеийн эмгэг	a/ Тархинд цус харваснаас хийсэн мэс ажилбарын дараа 1,5-2 сараас доошгүй хугацаа өнгөрсөн, шарх эдгэрсэн, arterийн даралт тогтвортойсон, бусад хүндрэлгүй, өөртөө үйлчлэх чадвар сэргэж байгаа
6	K25 K26	Ходоод, дээд гэдэсний шархлаа	Ходоод, дээд гэдэсний шархлааны идэвхжилт буурсан болон намжмал үе, үйл ажиллагааны алдагдалгүй, цус алдалт бусад хүндрэл илрээгүй
7	K91	Хоол боловсруулах эрхтний мэс заслын	a/ Ходоод, дээд гэдэсний шархлаанд мэс засал хийсний дараахь эрт үе: үрэвсэл, халдварт, хүндрэлийн шинж илрээгүй байх б/ Цөсний замд мэс засал хийлгэсний дараахь эрт үе:

		дараахь үе	үрэвсэл, халдвэр, хүндрэлийн шинж илрээгүй байх
8	N 99	Шээс, бэлгэсийн эрхтний мэс заслын дараахь үе	a/ Умай, дайвар, өндгөвчний мэс заслын дараахь эрт үе, үрэвсэл, хүндрэлгүй б/ Бөөрний мэс заслын дараахь эрт үе: хагалгааны шарх эдгэрч буй, үрэвсэл хүндрэлийн шинж илрээгүй в/ Түрүү булчирхайн мэс заслын дараахь үе, шарх эдгэрч байгаа, үрэвсэл, хүндрэлгүй г/ Эм бэлэг эрхтэн унжих эмгэгийн мэс заслын дараахь эрт үе, үрэвсэл, хүндрэлгүй
9	G 51	Нүүрний мэдрэлийн эмгэг	Стационарын дараахь эрт үе
10	G 55	Нугалам хоорондын эзвэрхий авах мэс заслын дараахь үе	Ламиноэктомии хагалгааны дараа өөртөө үйлчлэх, бие даан хөдлөх чадвартай байх
11	E 07	Бамбайн булчирхайн мэс заслын дараахь үе	Хагалгааны дараахь эрт үе: үрэвсэл хүндрэл, хордлогын шинж илрээгүй
12	T 84.0	Дотор хиймэл үүний механик хүндрэл	Хиймэл үе суулгах мэс ажилбарын дараахь үе, халдвэр, үрэвслийн хүндрэлгүй, өөртөө үйлчлэх, бие даан хөдлөх чадвартай

--- о О о ---

**ГУРАВ. РАШАН, СУВИЛАД ЭМЧЛЭХ, СУВИЛАХАД
ХОРИГЛОХ ЭМГЭГҮҮД**

1	Амьсгалын замын эрхтний эмгэг	Зүрх, амьсгалын дутмагшил II үеэс дээш хүндрэлтэй амьсгалын эрхний өвчин
		Их хэмжээний идээт цэр ялгаралттай бронхоэкстази, архаг буглаа
		Гуурсан хоолойн багтрааны сэдрээлийн үе
		Цустай цэр ялгач буй өвчин
		Гялтанд шингэн үүссэн өвчин
2	Зүрх судасны эрхтний эмгэг	Бүх төрлийн сүрьеэз
		Хэрх гаралтай эндомиокардит идэвхжлийн үед
		Зүрхний шигдээсийн хурц үе
		Тогтвортой бус зүрхний бах III, IV ү.а.б
		Зүрх судасны дутмагшил IIА үеэс дээш
		Зүрхний хэм алдагдлын хүнд хэлбэр
		Артерийн даралт ихдэх өвчний III шат
		Захын судасны үрэвслийн тархмал, үжил үүссэн хүнд хэлбэр
3	Хоол шингээх эрхтэн, тогтолцооны эмгэг	Зүрх, гол судас, судасны аневризм
		Хоол боловсруулах эрхтнүүдийн өвчний хурц, сэдрээлийн үе
		Цус алдалт, цооролт, хавдарт шилжиж буй хүндрэл бүхий ходоодны шарх шархны сэдрэл
		Сорвижилтоос үүссэн улаан хоолойн нарийсал
		Ходоодны хагалгааны дараах хүндрэлүүд
		Архаг цусан суулгалт, гэдэсний шархлалт үрэвсэл
		Идэвхжилттэй элэгний үрэвсэл
		Элэгний цирроз
		Шарлах хам шинж бүхий элэгний архаг
		Нойр булчирхайн үрэвслийн хүнд хэлбэр
4	Мэдрэлийн тогтолцооны эмгэг	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчний хүнд, хурц хэлбэр
		Хөдөлгөөн, мэдрэхүйн алдагдал, саажилтын улмаас өөртөө үйлчлэх чадваргүй, аарцгийн эрхтний үйл ажиллагаа алдагдсан эмгэг
		Эпилепси уналт
		Сэтгэцийн өөрчлөлт илэрсэн байдал

5	Бөөр, шээсний зам, бэлгийн замын эмгэг	Бөөрний дутагдал бүхий өвчин
		Макрогемотури илрэлтэй өвчнүүд
		Мэс заслын эмчилгээ шаардлагатай бөөрний чулуу
		Шээс дамжуулах замын нарийсал
		Эпилепси уналт
		Эмэгтэйчүүдийн хавдрын урьдал өвчин
6	Дотоод шүүрэл бодисын солилцооны өвчин	Өндгөвч, умайн хүзүү, умайн хоргүй хавдар
		Эмэгтэйчүүдийн дисфункциональ цус алдалт
		Хордлогот бамбай
		Бамбай булчирхайн дутмагшил
		Чихрийн шижин декопенсацын шатанд
		Дотоод шүүрлийн эрхтний хавдрын гаралтай таргалалт
7	Нүд ба түүний дайврын эрхтний ангилал	Таргалалтын III-IV зэрэг зүрх, судасны дутмагшил II шатнаас дээш хавсарсан
		Нүдний даралт ихдэх өвчин
8	Бусад	Бүх өвчний хурц үе, архаг өвчний хурцлын үе, идээт процесс
		Хурц халдварт өвчин
		Нян тээгч тогтоогдсон тохиолдол
		Арьс, өнгөний халдварт өвчний халдвар тараах сэдрэлийн шат
		Сэтгэцийн өвчин, архи, мансууруулах бодист донтолгч
		Цусны өвчин
		Хорт хавдар
		Стационарын эмчилгээний дараах ёөртөө үйлчлэх, бие даах чадвар сэргээгүй тохиолдол
		Байнгын давтдаг цус алдалт, цус алдах магадлалтай өвчин
		Тураал
		Жирэмсэн

--- ооо ---